

Een regen van informatie

Meteoz moet het toegeven: Wanneer we denken aan het weer in België, denken we vaak eerst aan regen... Nochtans rijdt Meteoz met de fiets naar school en blijven zijn voeten hierbij vaak droog.

Nova, wat weet je over de hoeveelheid regen in België?

De klimaatatlas van België

Om op deze vragen te antwoorden, is de klimaatatlas van België het beste hulpmiddel. Nova rept zich om het hoofdstuk over de neerslag open te slagen. Maar eerst moeten we een paar begrippen verklaren...

Waarom dient deze atlas? Hij toont de *geografische verdeling van de normalen van verschillende meteorologische variabelen*. Euh...wablief? Dit vraagt om een woordje uitleg!

- **Geografische verdeling:** Dit betekent dat de variabelen voor alle plaatsen op de kaart van België vermeld worden.
- **Normalen:** De normale is de gemiddelde waarde van een meteorologisch element, voor een welbepaalde periode - ideaal 30 jaar - , berekend op basis van waarnemingen uitgevoerd in deze periode. Het gemiddelde ken je waarschijnlijk uit de wiskundeles? Het is gelijk aan de som van de elementen in een reeks, gedeeld door het totaal aantal elementen van deze reeks. Bijvoorbeeld: het gemiddelde van de temperaturen (T) doorheen de dag gemeten, berekenen we zo: $(T_{\text{minimum}} + T_{\text{maximum}}) / 2$.
- **Meteorologische variabelen:** zijn de variabelen die door de meteorologen gebruikt worden om het weer te voorspellen, meer bepaald: de temperatuur, de neerslag, de zonneschijnduur, de wind en de luchtdruk. De waarnemingen van deze variabelen worden doorheen de dag uiterst nauwkeurig verzameld. Wanneer we over heel lange meetreeksen beschikken, kunnen we het klimaat van een land of regio bepalen!

En wat staat er in de atlas?

De atlas bevat kaarten van België met informatie over de gemiddelde waarden van verschillende variabelen: temperatuur, neerslag, zonnestraling, onweer... De normalen worden bepaald op basis van een tijdsperiode die, zoals we reeds zeiden, zeer lang moet zijn. De huidige referentieperiode in de klimatologie loopt van 1981 tot 2010. Op aanraden van de **Wereld Meteorologische Organisatie**, hebben tal van landen deze referentieperiode overgenomen.

De neerslag met NOVA

Neerslag is alle nattigheid die uit de wolken valt, zoals regen, motregen, sneeuw, hagel... Ze wordt gemeten met pluviometers, met millimeter (mm) als meeteenheid.

Dankzij verschillende types pluviometers kunnen we de neerslaghoeveelheden in België meten. Enerzijds noteren vrijwillige waarnemers elke ochtend de metingen van de pluviometers uit het Belgisch klimatologisch waarnemingsnetwerk - ofwel 227 stations verspreid over België -. Vervolgens geven ze deze gegevens door aan de klimatologen van het KMI. Anderzijds zijn er ook automatische pluviometers, verspreid over het Belgisch grondgebied.

Links: een manuele pluviometer (1). Rechts: een automatische pluviometer (2). Beide zijn uitgerust met een Nipherkegel (3), die dient om de invloed van de wind op de metingen te verminderen.

Het regent... pijpestelen of motregen?

Aangezien neerslag wordt gemeten in hoeveelheden, bestaan er conventies om het niveau te bepalen waarop we van neerslag kunnen spreken.

In België zijn er twee vastgelegde drempels: 1 mm en 10 mm.

Het aantal neerslagdagen op de kaarten van de klimaatatlas geeft dus het gemiddeld aantal dagen weer waarop de neerslaghoeveelheden 1 mm of 10 mm bereikten of overschreden.

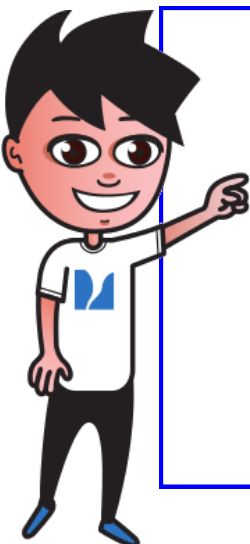
Gemiddelde jaarlijkse neerslaghoeveelheden

(Normalen 1981 - 2010)

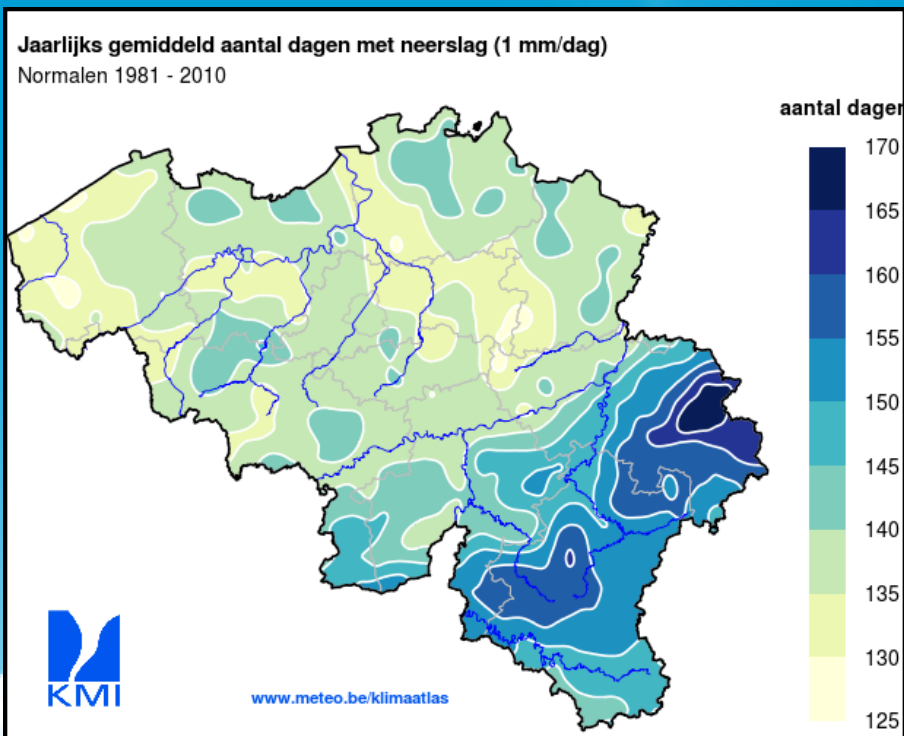
Deze kaart geeft de jaarlijkse normalen van de neerslaghoeveelheden in België weer. De neerslaghoeveelheid varieert afhankelijk van de plaats, tot zelfs het dubbele toe! Zoals je kan zien, schommelt de schaal tussen 700 mm en 1500 mm. De waarden zijn meer bepaald: **740 mm per jaar** ten noorden van Haspengouw (nummer 1 op de kaart), tot meer dan **1400 mm per jaar** in de streek van de Hoge Venen (nummer 2 op de kaart).

Een belangrijke invloedsfactor op de gemiddelde neerslaghoeveelheden, afgezien van de plaats, is het **reliëf** (ofwel het hoogteverschil in het landschap). Ten eerste valt er in de hoger gelegen gebieden gemiddeld meer neerslag. Ten tweede kan de oriëntatie van de helling ten opzichte van de regenbrengende wind ook een rol spelen.

Meer weten?

- **Winter:** seizoen met de grootste gemiddelde neerslaghoeveelheid in België.
- **April:** gemiddeld de droogste maand in België.
- **De Kust:** is, gemiddeld, het gebied met de laagste neerslaghoeveelheid.
- **Alle kaarten:** vind je op onze website www.meteo.be/klimaatlas

Vind je dat het veel regent in België? Bekijk eens deze twee kaarten. Op basis van de drempel van 1 mm, waarmee we de regendagen in België tellen (hierboven), behalen we een gemiddelde van **142 regendagen per jaar**, ofwel meer dan één dag op drie en minder dan één dag op twee.

Op basis van de drempel van 10 mm (hieronder), regent het **26 dagen per jaar** in België, ofwel ongeveer één dag op 14. Uiteindelijk niks overdreven, toch?

